

Lofotodden
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Lofotodden nasjonalparkstyre
Møtested:	Teamsmøte, Reine
Dato:	05.10.2022
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Teamsmøte

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 43/22	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 44/22	Referatsaker		
ST 45/22	Delegerte saker		
ST 46/22	Lofotodden nasjonalpark - Søknad om tillatelse til større arrangement - Ultraløp - The Arctic Triple - 2023		2021/7859
ST 47/22	Søknad om tillatelse til bruk av drone på Helle i Lofotodden nasjonalpark		2022/6118
ST 48/22	Delegeringsreglement - Innmelding av saker til vurdering om overtredelsesgebyr etter Naturmangfoldloven		2022/6113
ST 49/22	Eventuelt		

ST 43/22 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte
ST 44/22 Referatsaker
ST 45/22 Delegerte saker

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	46/22	05.10.2022

Lofotodden nasjonalpark - Søknad om tillatelse til større arrangement - Ultraløp - The Arctic Triple - 2023

Forslag til vedtak

Lofotodden nasjonalparkstyre gir arrangør, The Arctic Triple v/Frank Hagen, tillatelse til å gjennomføre ultraløpet Lofoten Ultra Trail 100 Miles og Lofoten Stage Run i Lofotodden nasjonalpark på omsøkte trasé, i uke 22, 2023.

Tillatelse gis på følgende vilkår:

1. Maks antall deltagere skal ikke overstige 200 personer.
2. Løypetraseen skal følge eksisterende sti som omsøkt. I forkant av løpet skal arrangør gi tydelig informasjon til deltagerne om hvor løypetraseen går. Stien skal merkes midlertidig med flagg.
3. Arrangør skal gjøre seg kjent med kulturminnelokalitetene løypetraseen berører. Merking innenfor disse områdene skal skje på en skånsom måte, uten at flagg eller barduner festes på måter som medfører markinngrep
4. Reklame, høytaleranlegg og andre installasjoner skal ikke plasseres inne i verneområdet. Enkle drikke- og matstasjoner, samt nødvendig førstehjelpsutstyr er tillatt.
5. Samme dag som arrangementet er gjennomført skal merking, installasjoner og eventuell søppel samles inn og fjernes langs løypa.
6. For å ivareta beitenæringas hensyn oppretter arrangør dialog med Vestbygda beitelag.
7. Arrangør skal sende en kortfattet rapport til forvaltningsmyndighet etter arrangementet. Rapporten skal beskrive gjennomføringa av arrangementet, samt deltagerantall, antall frivillige, start- og sluttidspunkt, vær og føreforhold og annen relevant informasjon om deltagere og løpet. Rapporten sendes til oljkv@statsforvalteren.no.

Tillatelse gis med hjemmel i Forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark § 7 3.ledd.

Forvaltningsmyndighet og Statens Naturoppsyn vil gjøre en vurdering av eventuelle skader og slitasje i etterkant av arrangementet. Denne vurderingen vil ligge til grunn for vurdering av antall deltagere og trasévalg ved ny søknad for året 2024.

Bakgrunn

The Arctic Triple v/Frank Hagen søker om en flerårig tillatelse til å arrangere ultraløpet Lofoten Ultra-Trail 100 Miles (LUT) og dagsetappen Lofoten Stage Run 175 og 120 km (LSR) i Lofotodden nasjonalpark. Arrangementet vil foregå årlig i uke 22, altså i perioden 29. mai til 4. juni 2023.

LUT er et ultraløp på 165 km, som starter i Kjerkfjorden og har målgang i Svolvær sentrum. Ultraløp er en relativt ny type konkurranseform som blir mer og mer populært internasjonalt og i Norge. Ultraløp er betegnelse på løp som er lengre enn maraton i distanse, og løpet arrangeres som oftest ute i naturen framfor i byer. LUT en del av sportseventet til The Arctic Triple, som også arrangerer Lofoten Skimo, Lofoten Triathlon og Lofoten Swimrun. LUT har vært gjennomført i 5 år.

Dagsetappen LSR vil foregå på onsdagen, og det er satt et øvre tak på 100 deltagere. Ultraløpet vil foregå på fredag, og det er satt et øvre tak på 150 individuelle deltagere og 50 stafetlag. Taket på antall deltagere som beveger seg innenfor nasjonalpark onsdag og fredag være på til sammen 300 deltagere. 100 deltagere mer enn det arrangør har fått tillatelse til tidligere år.

Figur 1. Løpstrasé merket i rødt, vernegrense i grønt. Distansen fra Kjerkfjorden til Fredvang er på 23 km, og vil ved to anledninger være innenfor nasjonalparken. Først på strekningen Kjerkfjorden – Fageråskaret, så fra Øvre Marka ved Markvatnet – Kvalvika – Forsvatnet.

Film- og fotoarbeid utføres til fots og etter nærmere avtale med Lofotodden nasjonalpark, og det vil ikke bli brukt drone. Traseen blir merket med flagg som er 1 meter høye. Merking foregår dagene i forkant, og flagg tas ned etter løpet. Alle deltagere har personlig sek med bekledning og førstehjelpsutstyr, og posisjonen deres vises til enhver tid ved hjelp av GPS-sender.

Løpet benytter seg av eksisterende stinettverk. Arrangør tar på seg ansvaret for å rette opp skader som eventuelt skulle oppstått som følge av deltakerne som beveger seg gjennom nasjonalparken. Det er forbudt å etterlate seg søppel i naturen, og blir dette observert fører dette til diskvalifikasjon av deltager. Ved innsamling av flaggene vil området kontrolleres før evt. søppel etter arrangementet.

Søker er avhengig av forutsigbarhet og det er derfor søkt om en flerårig tillatelse. Søker ber også om at eventuelle endringer som vil påvirke en eventuell tillatelse, informeres om minimum ett år i forveien. Aktører påpeker at arrangementsturisme er viktig for Lofoten og svært viktige bidrag for sesongutvidelse og å øke lønnsomheten for næringer i hele Lofotet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lofotodden nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 22. juni 2018. Formålet med vernet av Lofotodden nasjonalpark står i verneforskriftens § 1 *Formål*:

«Formålet med Lofotodden nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- a) et unikt og kystalpint landskap med svært stor landskaps- og naturhistorisk verdi*
- b) representative og særegne økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser*
- c) genetiske særtrekk hos fjellplanter i ett av områdene i Norge som har vært isfritt lengst og hos oseaniske arter på nordgrensa av sitt utbredelsesområde*
- d) viktige naturtyper som ur og rasmak, kalkrike kystfjell og sanddyner*
- e) artsrike områder i naturtypene kulturmarkseng og boreal hei*
- f) leveområde for flere trua arter, herunder krykkje, teist, toppskarv og beitemarkssopp*
- g) verdifulle kulturminner*
- h) et viktig referanseområde for å studere utvikling i naturen, spesielt knyttet til geologiske prosesser, klimaendring og betydning beite har for etablering av skog i nordlige områder med oseanisk klima*

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging»

Saken skal behandles etter forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark § 7 tredje ledd.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8 – 12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

I verneforskriften står det at forvaltningsmyndighet kan etter søknad gi tillatelse til større arrangement når dette ikke er i strid med verneformålet. Med større arrangement menes f.eks. idrettsarrangement eller konserter hvor omfanget av ferdsel kan ha en uheldig påvirkning på naturverdiene. I forarbeidet til verneforskriften for Lofotodden nasjonalpark står det at hensikten med bestemmelsen er at man ved en søknadsbehandling kan sikre at arrangementet gjennomføres i et område og på et tidspunkt som tåler slik bruk, gjennom fastsetting av vilkår.

Kulturminner:

Løpet vil gå igjennom en automatisk fredet kulturminnelokalitet på Kvalvika. Lokaliteten består av flere hustuffer og andre strukturer. For å unngå skader må arrangør gjøre seg kjent med kulturminnelokalitetene løpet berører. Merking innenfor disse områdene må gjøres på en skånsom måte, uten at flagg eller barduner festes på måter som medfører markinngrep.

Landbruk:

Kvalvika er et sentralt beiteområde for sau i Vestbygda beitelag. Beitelaget hadde i 2019 hoved-beiteslipp 1. juni. Løpet vil trolig skje før sau slippes ut på beite, og det vil i så fall ikke påvirke beitenæringa nevneverdig. For å ivareta beitenæringas hensyn, bør det settes vilkår om at arrangør er i dialog med Vestbygda beitelag i forkant av gjennomføring.

Naturverdier

Løpet skal følge eksisterende stitråkk. Det er registrert enkelte rødlistede plante- og fuglearter og prioriterte naturtyper, i nærheten av stien. Hele Horseid-området utgjør et svært verdifullt landskap, med særdeles velutviklete sanddynesamfunn og meget rik flora. Ser man bort i fra stiene i området, er området tilnærmet helt uten inngrep. Kvalvika er en viktig naturtypelokalitet, med et variert sanddyne-system og gammelt kulturlandskap.

Stiene i området hvor løpet skal foregå er i liten grad tilrettelagt/ bearbeidet, men etablert som følge av omfattende ferdsel. Mange stier i verneområdet er ikke dimensjonert for det omfanget av ferdsel vi har, og det blir fort tråkket opp parallelle stier eller så blir stiene utvidet. Slitasje og erosjon langs stiene er en stor utfordring i de områdene med høyt besøkstrykk. Ferdselstillinger i nasjonalparken viser svært høye besøkstall. Ultraløpet passerer to slike tellepunkt, ved Kjerkfjorden og på Einangen over Fredvang.

	2019	2020	2021
Kjerkfjorden	8 215	2 690	2 165
Einangen	57 446	43 918	37 095

Den samlede belastningen av 300 besøkende mer vil gjennom et år ikke være så stor. Det er derimot viktig å påpeke at den direkte belastningen kan være større, da en større gruppe mennesker skal passere området innenfor et begrenset tidsrom. Ved mye nedbør før eller under arrangementet vil faren for slitasje og erosjon være betydelige større, enn ved tørre forhold. Ferdselen foregår i et tidspunkt som kan være spesielt sårbart for dyreliv. Mye menneskelig forstyrrelser nært eventuelle hekkeplasser for fugl kan f.eks. medføre i mislykket hekking.

Det er registrert flere rødlistede måke- og vadefugler ved Horseid og i Kvalvika. Ved Forsvatnet mot Ryten er det registrert heilo (Nært truet - NT) i passende

hekkebiotop og hekkende smålom i Forsvatnet. Smålom er ikke en rødlistet art, men forekomsten av passende hekkelokaliteter for smålommen i nasjonalparken er sparsom.

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til arrangementet de siste fire årene. Ultraløpet har vært arrangert i seks år, og har så langt hatt et forholdsvis lavt deltagerantall. Antall deltagere har vært på henholdsvis 18 (2016), 25 (2017), 45 (2018), 64 (2019), 30 (2021) og 99 deltagere (2022). I 2020 ble arrangementet avlyst pga. pandemien.

Med det lave deltagerantallet har man ikke kunnet vurdere arrangementets fulle påvirkning på naturmiljø, og det er vanskelig å si noe om hvor tålegrensen for et slikt arrangement er. Tidligere år har taket vært satt til 200 deltagere for én dag, og nå ønsker arrangør å øke deltagerantallet til 300 fordelt på to dager. I søknadsbehandlingen er det opp til nasjonalparkstyret å fastsette vilkår som gjør at arrangementet ikke påvirker verneverdiene negativt. I den forbindelse vil antallsbegrensning være et viktig virkemiddel, og det bør derfor settes et maks tak på antall deltagere styret kan godta.

Det er usikkert hvordan 100 deltagere fra eller til vil påvirke verneverdiene, og det er en fare for at man ønsker å øke deltagerantallet ytterligere etter hvert som arrangementet blir mer populært. Etter forvalters vurdering må føre-fore-var prinsippet tillegges vekt i denne saken, og styret bør derfor holde på vilkåret om maks 200 deltagere.

Nasjonalparkforvalter eller SNO har beklageligvis ikke hatt kapasitet til å vurdere tilstand på stier og slitasje i etterkant av løpet i 2022. Dette må prioriteres i 2023.

Besøksstrategi:

Besøksstrategien for Lofotodden nasjonalpark er endelig godkjent av nasjonalparkstyret. Besøksstrategien må tillegges vekt ved vurdering av denne søknaden. I strategien har styret en klar målsetning om å kanalisere besøkende til enkelt turmål, til fordel for andre områder hvor man ønsker å redusere besøkstrykket. Dette skal gjøre gjennom informasjon og tilretteleggingstiltak. Sandstrendene lags yttersida har særskilt stor verdi på grunn av landskapskarakteren og arts mangfold.

Ultraløpet kan bidra til å øke populariteten i områder som styret ikke ønsker å fremme. For å unngå dette kan styret velge å ikke tillate at løpet går langs enkelte traseer, eller å be om at arrangør utarbeider en ny løypetrasé som ikke berører disse områdene. Her er det viktig å ha med seg at arrangement gir en viss lokal verdiskapning, bl.a. gjennom overnatting. Lokal verdiskapning er ønsket i den nye merkebaresatsingen for Norges nasjonalparker, så fremst lokal verdiskapning ikke går ut over verneverdiene.

Å etablere en ny sti vil generelt være kontroversielt i Lofoten, og vil etter forvalters vurdering være en dårlig løsning for arbeidet mot et mer bærekraftig reiseliv. Et øvre tak på antall deltagere og vilkår om hvordan arrangør promoterer området, vil være bedre vilkår som kan ivareta hensynene man har satt i besøksstrategien.

Forurensning og forsøpling:

Det forventes ellers at arrangør forholder seg til vernebestemmelsene for Lofotodden nasjonalpark. Motorisert ferdsel, forurensning, forsøpling og bruk av drone er forbudt i verneområdet. I vedtaket stilles det vilkår om at søppel og annet utstyr i forbindelse med arrangementet skal fraktes ut av området samme dag som arrangementet er ferdig. Søppelhåndtering under årets løp er sentralt for vurdering av kommende

søknader fra arrangør.

Naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8 – 12 skal alltid legges til grunn for offentlig beslutningstaking.

Konklusjon

The Arctic Triple har vært arrangert siden 2016, og deltagerantallet har så langt vært forholdsvis lavt. Arrangør ønsker å utvide til to enkeltstående arrangement, og øke totalt antall deltagere fra 200 til 300. Deler av løpet vil foregå i et område uten et godt utviklet stinett, og i et område som forvaltningsmyndighet ønsker å skjerme i sitt besøksforvaltningsarbeid. Nylig godkjent besøksstrategi bør tillegges vekt når nasjonalparkstyret vurderer saken.

Etter en helhetlig vurdering er forvalters innstilling at tillatelse til begge arrangement kan gis så lenge styret fastsetter vilkår som ivaretar verneverdiene. Et sentralt vilkår er å settes et øvre tak på antall deltagere. Vi har ikke et godt nok kunnskapsgrunnlag til å si hvor dette taket skal settes, og føre-var-prinsippet før derfor tillegges vekt. Den tidligere praksisen med å sette taket til maks 200 deltagere bør derfor videreføres. Det vil i så fall være opp til arrangør hvordan de fordeler deltagerantallet på de ulike arrangementene.

Forvalter innstiller videre på at det ikke gis en flerårig tillatelse inntil forvaltningsplanen for Lofotodden nasjonalpark er godkjent. Man vil innen den tid ha et bedre kunnskapsgrunnlag til å vurdere påvirkningsgrad, og i forvaltningsplanen ha fastsatt retningslinjer som sikrer forutsigbarhet for framtidig søknadsbehandling.

Kravet til kunnskapsgrunnlag i naturmangfoldloven (nml.) § 8 er vurdert til å være oppfylt. Prinsippet om føre-var og samlet belastning på økosystemet er tillagt vekt (nml. §§ 9 og 10). Med vilkår som blir satt i vedtaket mener vi at tiltaket er i tråd med §§ 11 og 12 i naturmangfoldloven.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 Søknad Lofoten Ultra-Trail 100 miles.pdf
- 2 Rapport_Lofoten Ultra-Trail 100 miles_2022

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Til:

Lofotodden Nasjonalpark

v/Ole-Jakob Kvalshaug

Dato 01.09.2022

Søknad gjennomføring Lofoten Ultra-Trail 100 Miles

Lofoten Ultra-Trail 100 Miles er en del av sportseventene i [The Arctic Triple](#)
The Arctic Triple arrangerer sportsevents årlig i Lofoten i uke 11, 22 og 33:

- Lofoten Skimo // w11
- Lofoten Ultra-Trail // w22
- Lofoten Triathlon // w33

Hvert år i uke 22 går Lofoten Ultra-Trail 100 Miles distansen (165km) av staben. Lofoten Ultra-Trail 100 Miles starter i Reine innerst i Kjerkfjorden og har målgang i Svolvær. Det er en ikonisk reise gjennom vakre Lofoten.

Arrangementsturisme

The Arctic Triple er et direkte resultat av deltakelse i det nasjonale arrangementsturisme prosjektet 2012-2014. Viser til regjeringens strategi Norge som bærekraftig og innovativt arrangørland:

https://assets.simpleviewcms.com/simpleview/image/upload/v1/clients/norway/INNO0125_Strategi_Brosjyre_A4_Dobbel_24fe69cc-0a27-40b4-8e40-e0b21f967bff.pdf

The Arctic Triple bidrar med stor verdiskaping, folkehelsearbeid og positivt omdømmearbeid for hele regionen. Prosjektet samarbeider med hele Lofoten.

Antall

The Arctic Triple har satt en øvre grense på Lofoten Ultra-Trail 100 Miles til 150 individuelle deltakere, 50 stafettlag og 100 deltakere på dagsetappe-utgaven. Dvs at det blir maksimalt 300 personer som beveger seg innom Lofotodden Nasjonalpark fordelt slik:

- maks 100 personer onsdag dagsetappe-utgaven (Lofoten Stage Run 175 km og 120 km)
- maks 200 fredag stafett og individuelt (Lofoten Ultra-Trail 100 Miles og 100 Miles Relay)

Film / foto

Det utføres film og fotoarbeid under Lofoten Ultra-Trail 100miles for å dokumentere løpet. Det vil ikke bli filmet med drone i Lofotodden Nasjonalpark, hhv de to områdene knyttet til Horseid og Kvalvika hvor traseen går gjennom Lofotodden Nasjonalpark. Film/fotoarbeid utføres til fots og etter nærmere avtale med LNP. Antall fotografer under arrangementene er normalt 2-4 personer.

Kommunikasjon

The Arctic Triple vil være en god partner for Lofotodden Nasjonalpark ved å kommunisere ønsket budskap i samråd med deres kommunikasjonsstrategi og plan for besøksforvaltning. Våre kunder er ressurssterke mennesker og er opptatt natur og bærekraft. Vi ser fram til en god dialog rundt dette temaet.

side 1

Merking

Traseen merkes med flagg (ingen plast) som er 1 meter høye. Merkingen gjennomføres dagene i forkant av løpet og tas ned etter løpet. Merking utføres stort sett av 1-2 personer.

Sikkerhet

Alle deltakere har personlig sekk med bekledning og førstehjelpsutstyr med seg under hele løpet.

Som deltaker er det påkrevd å ha med seg følgende liste med utstyr:

«Mandatory equipment for all participants to be packed in backpack or worn on body for the race

- *Identification (driver's license or credit card)*
- *Wind and water repellent jacket*
- *Wind and water repellent pants*
- *Whistle*
- *Underwear (upper and lower)*
- *Hat and gloves*
- *Emergency blanket/shelter*
- *Credit card or cash*
- *GPS (clocks are approved) with sufficient capacity*
- *Fully charged cell phone + extra batteries/power bank*
- *Basic first aid kit (tape, bandage/compress, blister tape, safety-pin)»*

Dette for at både deltaker skal kunne ivareta seg selv og hjelpe hverandre. Ved skade varsler deltakerne iht prosedyrer for eksempel direkte til crew, via telefon eller gps-sender.

Evakueringsmetoder vurderes ut fra en rekke faktorer som skadeomfang, vær, terreng, område ifht hensiktsmessige transportmidler som båt, bil, helikopter og båretransport. Ved nød varsles 113.

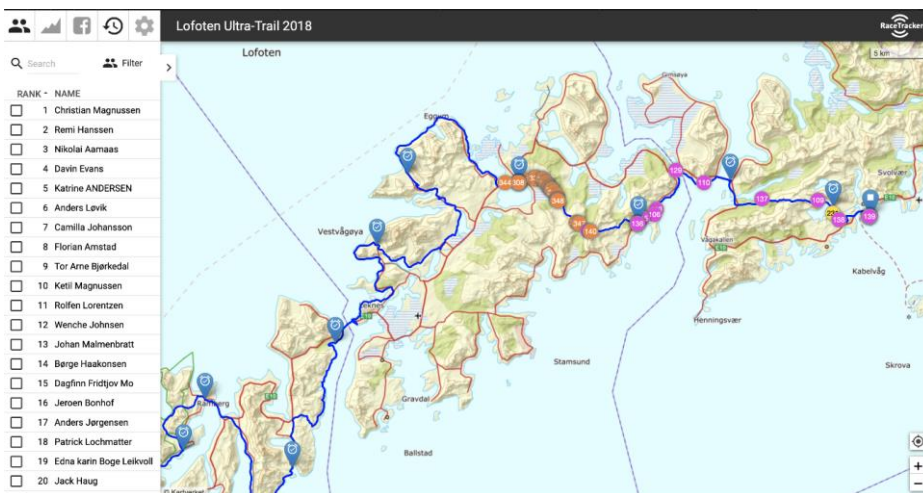
For mer detaljert informasjon hva deltaker er forpliktet til å følge ved deltakelse se Race Manual følgende link:

<https://www.thearctictriple.no/lofoten-ultratrail-100-miles-race-manual/>

Frivillige

Det er frivillige til stede på alle mat- og drikkestasjonene underveis. I tillegg er det crew/sanitet som følger den bakre delen av løpet ved bruk av veinettet. Deltakerne må også innom faste sjekkpunkter for fysisk kontroll. I tillegg har arrangør og publikum oversikt over deltakerne til enhver tid gjennom tracking av utdelte GPS-sender. Hver deltaker er utstyrt med en GPS-sender som viser deres posisjon.

Se bilde under:

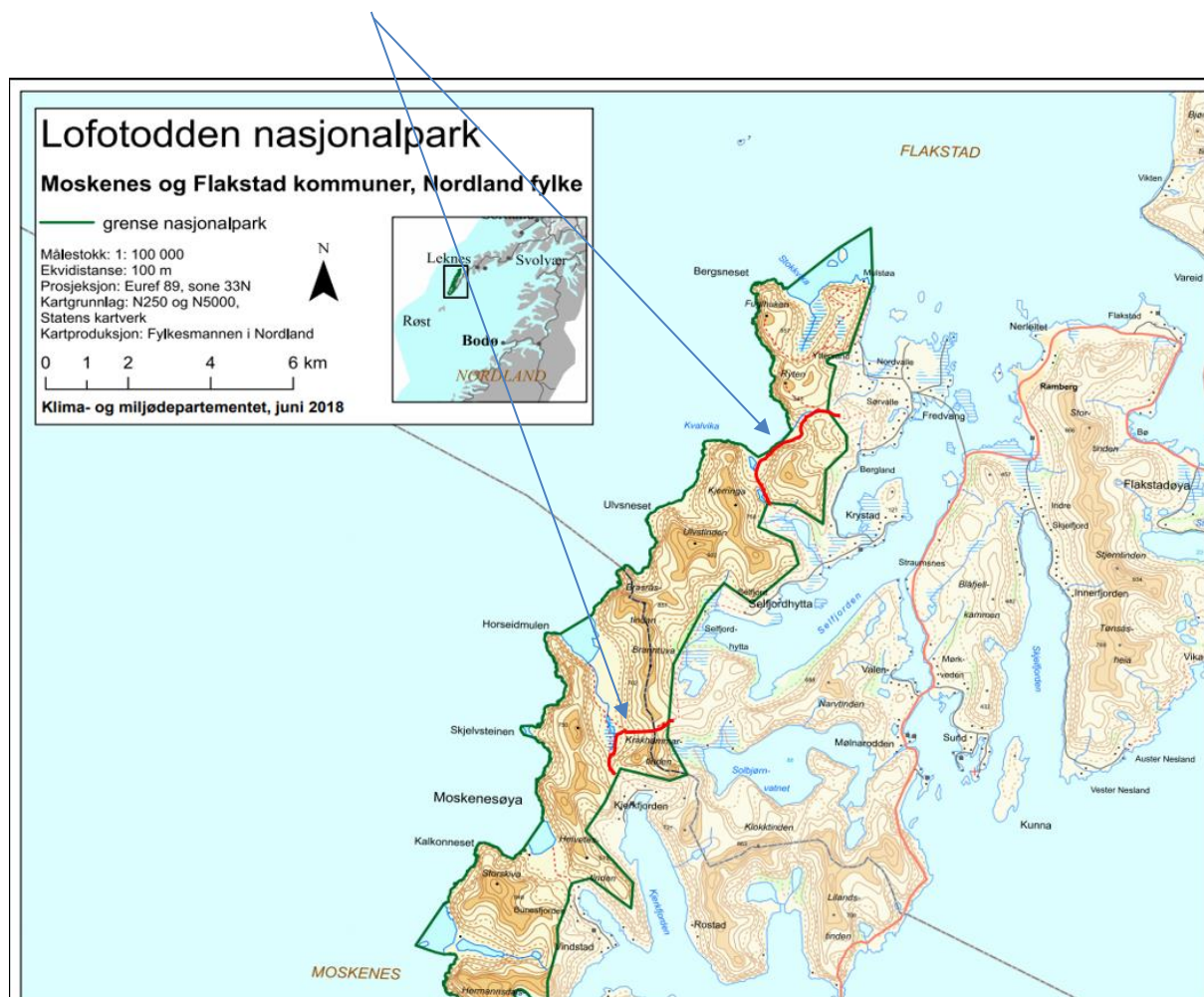

Slitasje på naturen

Løpet benytter seg av allerede eksisterende stinettverk. I kjølvannet av dette jobbes det kontinuerlig med stiprosjekt «Lofotstien» for å ivareta og tilrettelegge for bærekraftig bruk av sti-nettverket for framtiden. I tillegg til at The Arctic Triple jobber med finansiering og prioritering av sti-prosjekter i Lofoten, kan også The Arctic Triple være en kanal for å samle folk til å delta på felles-/dugnadsinnsats hvis Lofotodden Nasjonalpark ønsker det. Skader som eventuelt skulle oppstå som følge av deltakerne som beveger seg gjennom nasjonalparken retter The Arctic Triple opp.

Det er forbudt å etterlate søppel i naturen. Blir det observert medfører det diskvalifikasjon av deltaker. Det er organisert slik at deltakere kan kvitte seg med søppel som de produserer underveis i løpet på alle mat- og drikkestasjonene. Ved innsamling av merkeflagg etter løp vil området kontrolleres.

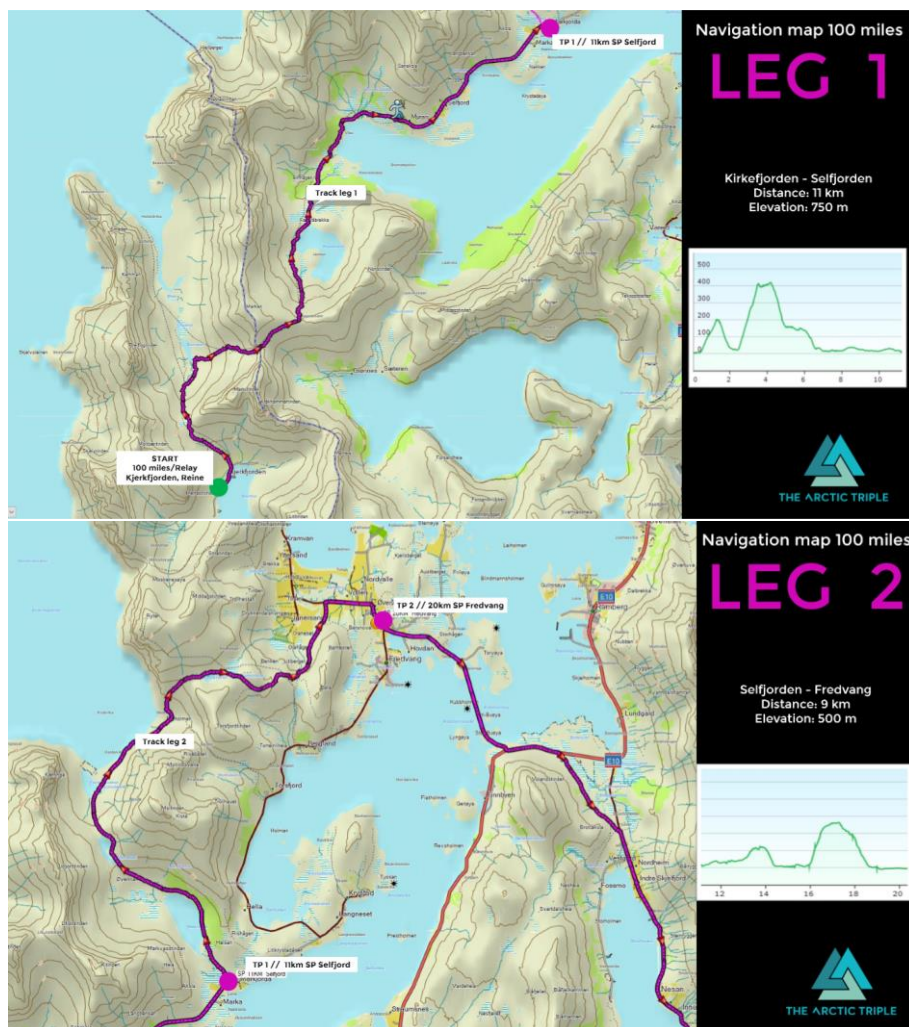
Under er traseen skissert hvor de to delene er merket i rødt som er innom Lofotodden Nasjonalpark:

Den første delen er startområdet i Kjerkfjorden hvor deltakerne beveger seg gjennom Lofotodden Nasjonalpark er fra ryggen Einangen og videre til Fageråsskaret.

Andre delen er Kvalvika området fra Øvre Marka til Forsvatnet ved Skjettendikan.

Traseen fra Kjerkfjorden til Fredvang følger eksisterende sti slik:

For mer informasjon om hele ruten se link [The Arctic Triple // Lofoten Ultra-Trail 100 miles](https://theartictriple.com/lofoten-ultra-trail-100-miles)

The Arctic Triple søker herved om tillatelse til å gjennomføre Lofoten Ultra-Trail 100 Miles årlig i uke 22. Ber om at søknaden behandles som løpende/flerårlig. Skulle det skje endringer i Lofoten Nasjonalpark som vil påvirke vår tillatelse til gjennomføring av arrangementet ber vi om at vi får informasjon om det minimum ett år i forveien. Arrangementet er avhengig av forutsigbarhet. Arrangementsturisme er viktig for Lofoten og svært viktige bidrag for sesongutvidelse og å øke lønnsomheten for næringer i hele Lofoten. Håper på en rask tilbakemelding slik at arrangementet kan åpne for registrering 25.september 2022. Ser fram til et fortsatt trivelig og innholdsrikt samarbeid.

Vennlig hilsen

Frank Hagen

The Arctic Triple

Frank Hagen

post@theartictriple.com

+47 91802019

side 4

Til:

Lofotodden Nasjonalpark

v/Ole-Jakob Kvalshaug

Dato 04.07.2022

Rapport gjennomføring Lofoten Ultra-Trail 100 Miles 2022

Lofoten Ultra-Trail 100 Miles er en del av sportseventene i [The Arctic Triple](#)

The Arctic Triple arrangerer sportsevents årlig i Lofoten i uke 11, 22 og 33:

- Lofoten Skimo // w11
- Lofoten Ultra-Trail // w22
- Lofoten Triathlon & Lofoten Swimrun // w33

Hvert år i uke 22 går Lofoten Ultra-Trail 100 Miles distansen (165km) av staben. Lofoten Ultra-Trail 100 Miles starter i Reine innerst i Kjerkfjorden og har målgang i Svolvær. Det er en ikonisk reise gjennom vakre Lofoten. Datoen for Lofoten Ultra-Trail 100 Miles 2022 var fredag 3. juni.

Start-/sluttidspunkt

Starttidspunkt: Fredag 3. juni kl. 12.00 (individuell) og 13.00 (stafett)

Sluttidspunkt: Siste løper ut av Nasjonalparken kl. 18.00 (5,5t)

Vær

Været var nydelig og stiene var relativt tørre.

side 1

Antall deltakere: 88+11

The Arctic Triple søkte en øvre grense på Lofoten Ultra-Trail 100 Miles til 150 individuelle deltakere + 50 stafettlag. 88 personer deltok på 100 Miles individuell distanse og 11 lag på stafetten, dvs. totalt 99 løpere gjennom nasjonalparken. Det er alltid en del frafall rett før start på slike lange distanser.

Film og foto

Det ble utført noe film og fotoarbeid i Lofotodden Nasjonalpark under Lofoten Ultra-Trail 100 Miles. En videofotograf og en stillbildefotograf løp traseen sammen med deltakerne og dokumenterte løpet underveis med håndholdte kameraer. Drone ble ikke brukt i nasjonalparken. Se et lite utvalg bilder nederst i rapporten.

Merking

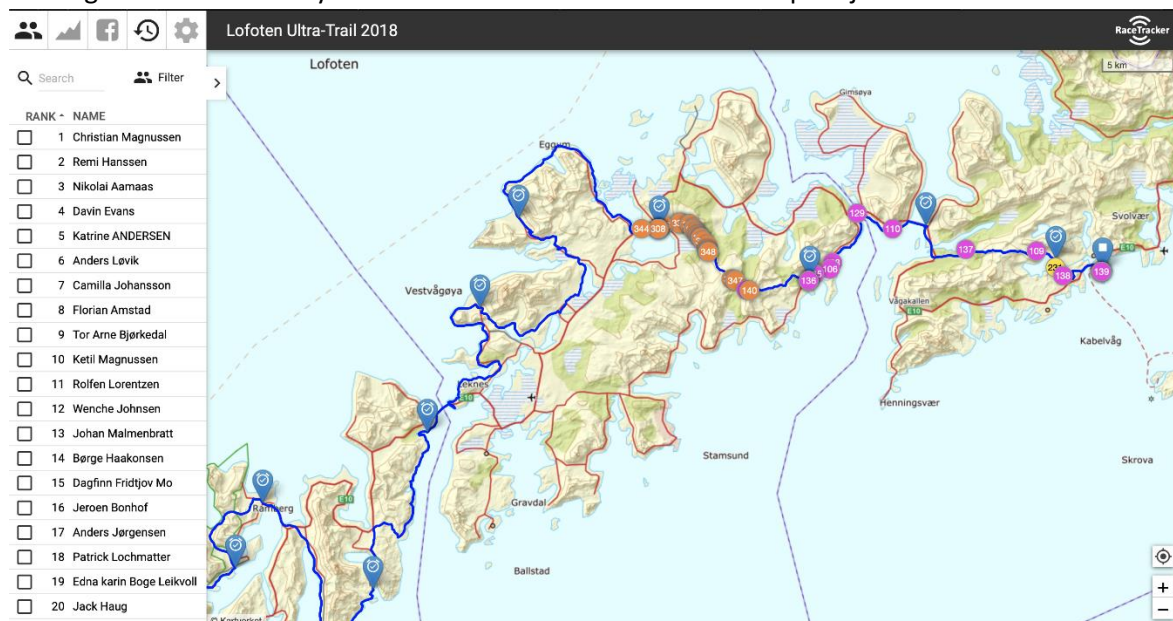
Traseen ble merket med flagg i løpet av de siste dagene før løpet. Merkeflaggene ble tatt ned av crew kort tid etter løpet.

Frivillige

Antall frivillige inne i nasjonalparken ble holdt til et minimum. Kun fotocrew og baktropp/sikkerhet (2 personer) var inne i nasjonalparken.

Sikkerhet

Samtlige deltaker var utstyrt med en GPS-sender som viser deres posisjon. Se bilde under:

Skader/hendelser

Det var ingen hendelser eller skader å rapportere om i nasjonalparken under løpet.

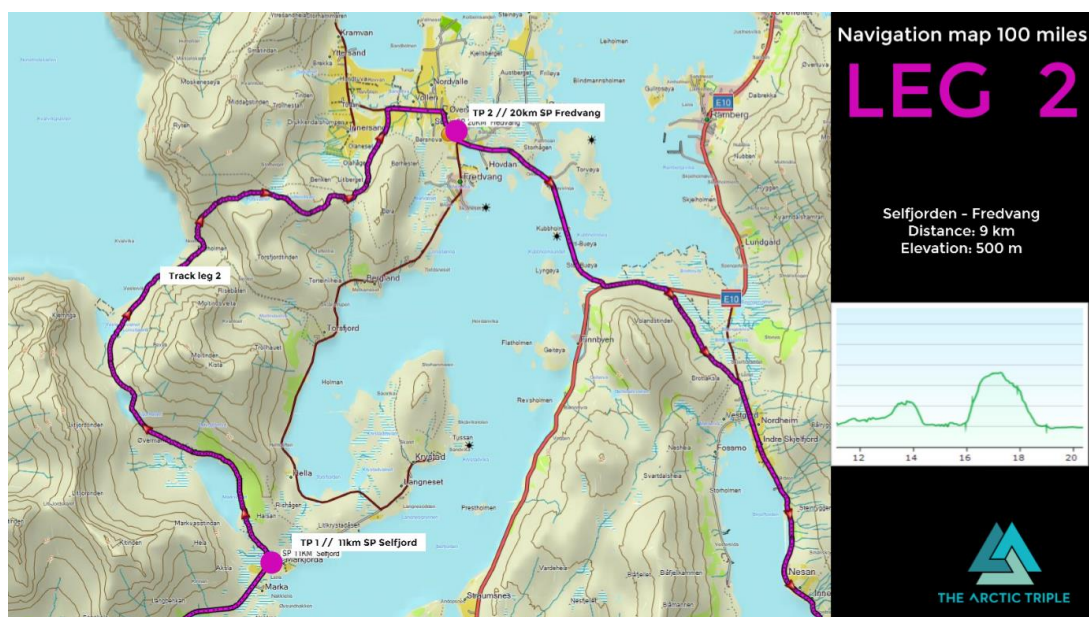
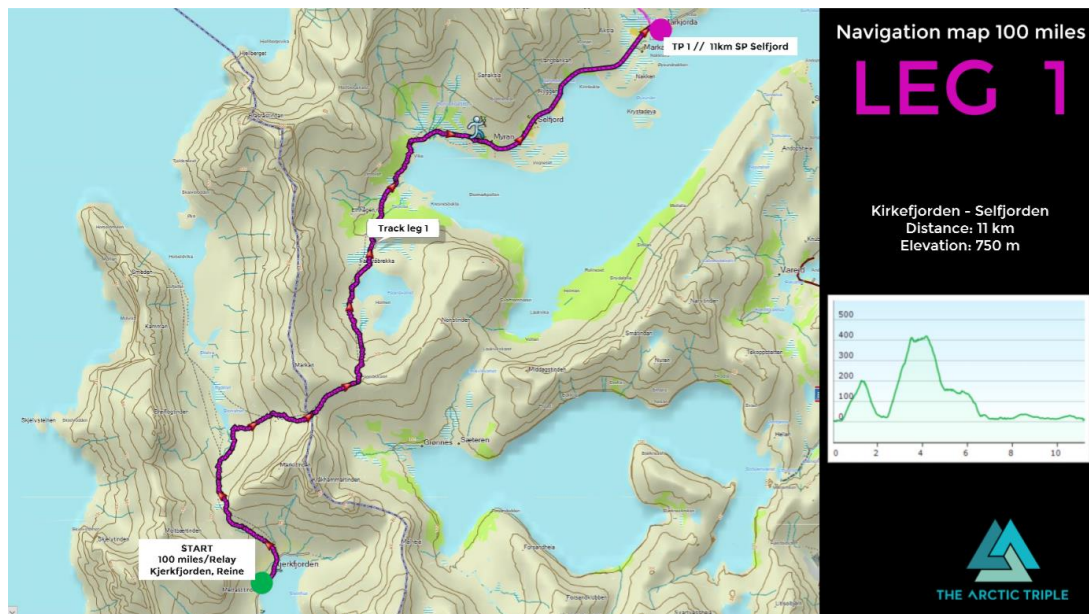
Søppel

Baktroppen rapporterte om at løperne hadde vært flinke og ikke etterlatt søppel langs løypa i nasjonalparken.

Slitasje på naturen

Baktroppen rapporterte om ingen synlige skader på naturen.

Traseen fra Kjerkfjorden til Fredvang fulgte som planlagt eksisterende sti slik:

Bildeutvalg

side 4

Vennlig hilsen

Frank Hagen

The Arctic Triple

Frank Hagen

post@thearctictriple.com

+47 91802019

side 6

Arkivsaksnr: 2022/6118-0

Saksbehandler: Ole-Jakob Kvalshaug

Dato: 28.09.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	47/22	05.10.2022

Søknad om tillatelse til bruk av drone på Helle i Lofotodden nasjonalpark

Forslag til vedtak

Søker, Marianne Wie og Owl Power Production, gis avslag på søknad om tillatelse til bruk av drone i Lofotodden nasjonalpark. Hensynet til rovfugl, og faren for uønsket presedens vektlegges.

Avslaget gis med hjemmel i Forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark, § 10.

Bakgrunn

Marianne Wie søker på vegne av Owl Power Production om tillatelse til bruk av drone i nasjonalparken i forbindelse med filmproduksjon for BBC og TV-programmet «Mortimer and Whitehouse Gone Fishing»

De ønsker å bruke drone i forbindelse med båttur ut til yttersida i området Helle og Rødøya helt sør i nasjonalparken.

Figur 1. Område for ønsket bruk av drone avmerket med rødt punkt, sør i nasjonalparken.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lofotodden nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 22. juni 2018. Formålet med vernet av Lofotodden nasjonalpark står i verneforskriftens § 1 *Formål*:

«Formålet med Lofotodden nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- et unikt og kystalpint landskap med svært stor landskaps- og naturhistorisk verdi*
- representative og særegne økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser*
- genetiske særtrekk hos fjellplanter i ett av områdene i Norge som har vært isfritt lengst og hos oseaniske arter på nordgrensa av sitt utbredelsesområde*
- viktige naturtyper som ur og rasmark, kalkrike kystfjell og sanddyner*
- artsrike områder i naturtypene kulturmarkseng og boreal hei*
- leveområde for flere trua arter, herunder krykkje, teist, toppskarv og beitemarkssopp*
- verdifulle kulturminner*
- et viktig referanseområde for å studere utvikling i naturen, spesielt knyttet til geologiske prosesser, klimaendring og betydning beite har for etablering av skog i nordlige områder med oseanisk klima*

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging»

Bruk av drone, motordrevet modellfly eller lignende er forbudt etter verneforskriftens § 10 andre ledd. Forvaltningsmyndighet kan etter søknad gi tillatelse til bruk av drone når det ikke er i strid med verneformålet jf. verneforskriftens § 10 tredje ledd. Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8 – 12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

I Lofotodden nasjonalpark er bruk av drone forbudt. Videre er dyrelivet, herunder hi, reir, hekke- og gyteplasser vernet mot skade og unødig forstyrrelser. Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Dyreliv:

Omkringliggende områder er viktige leveområder for flere sårbare sjøfugl- og rovfuglarter. Den omsøkte perioden utenfor hekke-/ yngletid, og tilstedeværelsen av fugl vil på omsøkte tidspunkt være mer sporadisk.

Lofotodden nasjonalpark er et viktig leveområde havørn og kongeørn. Begge rovfuglartene har status som livskraftig (LC) i Norsk rødliste for arter, men er arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Artene er territorielle, dvs. fugl som forsvaret territoriet sitt. Rovfugl er territoriehevdende store deler av året. Havørnas hekkeaktivitet kan starte allerede i februar, og territoriehevdningen i god tid før det. Kongeørna hekker i mars/april, men som havørn er den også territoriell i god tid før det.

Bruk av drone har potensiale til å forstyrre og påvirke fugler. En studie fra Frankrike viste at forsiktig bruk av drone ikke ville ha vesentlig innvirkning på fugler (Vas et al 2015). Et annet studie på sjøfugl på reir i Antarktisk viste at reaksjon og fluktrespons på drone varierer fra art til art, og at solitære, og spesielt territorielle arter var mer sensitive til forstyrrelser fra droner enn arter som levde i koloni (Weimerskirch et al 2017). Mange arter viste stressreaksjon når dronen var 25 m eller nærmere, og de fleste arter viste en sterk stressreaksjon når dronen var 10 meter eller nærmere. I Norge er det gjort lite forskning på drone og påvirkning på fugler, og kunnskap fra studier på andre arter er nødvendigvis ikke direkte overførbart.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) er godt når det gjelder de biologiske verdiene i områdene. Det er imidlertid lite kunnskap om den negative effekten av forstyrrelser fra drone. Territorielle fugler vil trolig føle seg truet av en drone, og kan oppsøke den, noe som kan gi et uheldig utfall både fugl og drone. Føre-var-prinsippet (§9) tilsier man skal være forsiktig med å gi tillatelse til bruk av drone i hekketida og i leveområder for territorielle fugler. Omsøkte område er et viktig leveområde for både havørn og kongeørn, som begge er territorielle.

Bruk av drone i nasjonalpark

De siste årene har bruk av droner blitt mer og mer vanlig, både til profesjonell bruk, bruk i forskjellige næringer og til hobbybruk. For Lofotodden nasjonalpark vil man nok etter hvert oppleve en økning i antall søknader på bruk av drone i nasjonalparken.

Med utgangspunkt i vernebestemmelsen om forbud mot bruk av drone, bør forvaltningen ha en restriktiv holdning til å tillate bruk av drone i verneområdet.

Tillatelser bør først og fremst gis til profesjonelle aktører som har som mål å dokumentere og fremme verneverdiene og naturverdier i nasjonalparken, og til beitenæring ved behov. bruk av drone til rekreasjons- /hobbybruk, til filming av friluftsliv eller til produksjon av film til rent kommersielle formål bør unngås. Åpner man for en mer omfattende bruk av drone i verneområdet, kan dette skape en uheldig presedens (samlet belastning § 10).

Konklusjon

Naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 er lagt til grunn som retningslinjer i vurdering av saken.

Forvalter tilrår styret å gi avslag på søknad om tillatelse til bruk av drone. Hensynet til rovfugl, og uønsket presedens vektlegges.

Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens § 10 2.ledd.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 Søknad for å filme med drone i Lofotodden nasjonalpark 10 til 12 oktober 2022

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Flights of drones over sub-Antarctic seabirds show speciesand status-specific behavioural and physiological responses, Weimerskirch, H. et.al. (2017)
- Approaching birds with drones: first experiments and ethical guidelines, Vas et al (2015)

Fra: Marianne Wie[marianneWie@yahoo.com]

Sendt: 27.09.2022 12:39:02

Til: Kvalshaug, Ole-Jakob[oljkv@statsforvalteren.no]

Tittel: Søknad for å filme med drone i Lofotodden nasjonalpark 10, 11, og 12 oktober 2022

Hei Ole-Jakob,

Owl Power production vil gjerne filme med drone over Lofotodden Nasjonalpark 11 oktober 2022 mellom klokken 11 am og 17 pm. Vi skal kjøre båt fra Å og ut til Moskstraumen, og vil gjerne tidvis filme med drone. Vi ser for oss at dronen kanskje flyr over nasjonalparken når vi kjørere gjennom porten mellom Helle og Rødøya. For å være på den sikre siden vil vi søke om tillatelse for å filme med drone i nedre del av nasjonalparken fra Rødøya og opp til Gjertinden. I tilfelle dårlig vær den 11 oktober vil vi filme mandag ettermiddag (10 oktober) eller onsdag morgen/ formiddag (12 oktober).

Er det mulig å søke om tillatelse for drone filming for disse datoene og tidsperiodene? Hvis søknaden blir innvilget kan jeg ringe deg / maile når jeg vet presist når drone filming blir aktuelt

Hilsen fra Marianne

Marianne Wie
Freelance photographer, writer, artist
England & Norway
www.mariannewie.net
www.mariannewie.com
www.loveyoursketchbook.com
0044 (0) 7547 119506

On Thursday, 16 June 2022, 09:16:40 BST, Kvalshaug, Ole-Jakob <oljkv@statsforvalteren.no> wrote:

Hei!

Jeg svarer for Lofotodden nasjonalparkstyre som er forvaltningsmyndighet for arealene innenfor Lofotodden nasjonalpark.

Det er ikke satt restriksjoner på filming i nasjonalparken, men bruk av drone er forbudt. Så dersom det er et ønske om å bruke drone i Lofotodden nasjonalpark, er dette søknadspliktig. Dere må da sende en søknad med stedsangivelse og tid for filming på epost til meg.

Kan du si litt mer om hvor dere har tenkt å filme med drone? Skal dere filme med drone i nasjonalparken?

Vedlagt er et fullstendig kart over Lofotodden nasjonalpark, grensa er tegnet med grønn strek. Under ser du nærmere hvor grensa går rundt Å.

Med vennlig hilsen
Ole-Jakob Kvalshaug
nasjonalparkforvalter

**Lofotodden
nasjonalpark**

Telefon: 952 69 263
E-post: oljkv@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre/lofotodden

Fra: Marianne Wie <marianneWie@yahoo.com>
Sendt: torsdag 9. juni 2022 15:08
Til: Kvalshaug, Ole-Jakob <oljkv@statsforvalteren.no>
Emne: Filming for BBC i Å Oktober 2022

Hei Ole-Jakob,

Mitt navn er Marianne Wie og jeg tar kontakt for å få tillatelse for Owl power TV å filme scener for BBC TV serien: Mortimer and Whitehouse, Gone Fishing i Å den 9 og 10 Oktober. Vi vil gjerne filme med vanlig film kamera og med drone.

Hvordan går vi frem for å organisere dette?

Her er litt info om konseptet/ serien på Engelsk:

We make a show called 'Mortimer and Whitehouse: Gone Fishing' for the BBC (see the website here: [BBC Two - Mortimer & Whitehouse: Gone Fishing](#)). It is about 2 real life friends call Bob Mortimer and Paul Whitehouse, who are also very popular comedians here in the UK, going on fishing trips. We try to make the programme as naturalistic as possible - so the viewer is just watching and following the action. In the programme, they go fishing, have chats, laugh, cook food, eat and stay overnight somewhere close to their fishing.

Ser fram til å høre fra deg!

Hilsen fra Marianne

Marianne Wie

Freelance photographer, writer, artist

England & Norway

www.mariannewie.net

www.mariannewie.com

www.loveyoursketchbook.com

0044 (0) 7547 119506

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	48/22	05.10.2022

Delegeringsreglement - Innmelding av saker til vurdering om overtredelsesgebyr etter Naturmangfoldloven

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret delegerer nasjonalparkforvalter adgangen til å melde inn saker om overtredelsesgebyr etter Naturmangfoldloven § 74. Dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Det er bare Miljødirektoratet som har myndighet til å gi overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74.

Bakgrunn

Overtredelsesgebyr er en forvaltningssanksjon som kan ilegges privatpersoner og foretak som en reaksjon på brudd på bestemmelser angitt i naturmangfoldloven § 74.

Denne sanksjonen kan brukes for å reagere på brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, forskrifter etter loven og bestemmelser i enkeltvedtak etter loven.

Overtredelsesgebyr regnes som straff og er en alternativ reaksjon til politianmeldelse for oppfølging i straffesporet. Ved overtredelser av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse (oppfølging i straffesporet).

Politiet og påtalemyndigheten skal prioritere å følge opp lovbrudd som er av alvorlig karakter, eller som ikke anses å kunne sanksjoneres tilstrekkelig av forvaltningen. Ved lovbrudd som forvaltningen har forutsetninger for å avdekke og sanksjonere på en

tilstrekkelig måte, skal forvaltningssporet benyttes, f.eks. med illeggelse av overtredelsesgebyr. De alvorlige bruddene på naturmangfoldloven skal derfor fortsatt politianmeldes.

Overtredelsesgebyr er aktuelt for de overtredelsene som vurderes som mindre alvorlige, men hvor det er viktig for etterlevelsen av regelverket at det kommer en reaksjon. Det er i tillegg en forutsetning for å gi overtredelsesgebyr at saken er tilstrekkelig opplyst slik at det ikke er uklarheter mht. hva som har skjedd eller av hvem.

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalpark- og verneområdestyrer kan delegere til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Vurdering og konklusjon

Forvalter foretar førstehånds vurdering av om saker bør anmeldes eller om man skal melde inn saken til Miljødirektoratet for vurdering etter Naturmangfoldlovens bestemmelse om illeggelse overtredelsesgebyr. Lovbrudd som er vurdert som alvorlige og som bør anmeldes, skal fortsatt opp til endelig behandling i nasjonalparkstyret.

Forvalter følger Miljødirektoratets vurdering på at en delegering av adgangen til å melde inn saker vil sikre en effektiv saksgang.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven.pdf

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneområde- og nasjonalparkstyrer
Alle statsforvaltere

Trondheim, 21.06.2022

Deres ref.:
[REF]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6362

Saksbehandler:
Hege Langeland

Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Miljødirektoratet vil i dette brevet gi informasjon om hvordan overtredelsesgebyr vil bli benyttet som reaksjon for på brudd på naturmangfoldloven.

Om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Overtredelsesgebyr er en forvaltningssanksjon som kan ilegges privatpersoner og foretak som en reaksjon på brudd på bestemmelser angitt i [naturmangfoldloven § 74](#). Denne sanksjonen kan brukes for å reagere på brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, forskrifter etter loven og bestemmelser i enkeltvedtak etter loven.

Overtredelsesgebyr regnes som straff og er en alternativ reaksjon til politianmeldelse for oppfølging i straffesporet. Ved overtredelser av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse (oppfølging i straffesporet).

Politiet og påtalemyndigheten skal prioritere å følge opp lovbrudd som er av alvorlig karakter, eller som ikke anses å kunne sanksjoneres tilstrekkelig av forvaltningen. Ved lovbrudd som forvaltningen har forutsetninger for å avdekke og sanksjonere på en tilstrekkelig måte, skal forvaltningssporet benyttes, f.eks. med illeggelse av overtredelsesgebyr. De alvorlige bruddene på naturmangfoldloven skal derfor fortsatt politianmeldes.

Overtredelsesgebyr er aktuelt for de overtredelsene som vurderes som mindre alvorlige, men hvor det er viktig for etterlevelsen av regelverket at det kommer en reaksjon. Det er i tillegg en forutsetning for å gi overtredelsesgebyr at saken er tilstrekkelig opplyst slik at det ikke er uklarheter mht. hva som har skjedd eller av hvem.

Bevis og taushetsretten i forvaltningsloven § 48

Når forvaltningsorganet blir kjent med at det foreligger en overtredelse som det er aktuelt å følge opp med overtredelsesgebyr eller politianmeldelse, må vedkommende overtreders gjøres oppmerksom på at vedkommende ikke har plikt til å uttale seg, se [forvaltningsloven § 48](#). En kort

generell orientering om taushetsretten bør gis til gjerningspersonen så snart et tilsyn eller undersøkelser gir mistanke om at det kan være begått brudd på regelverket. Vedkommende kan likevel velge å forklare seg frivillig etter at slik generell orientering er gitt, og forklaringen kan i slike tilfeller brukes som bevis.

Denne regelen springer ut av vernet mot selvinkriminering som gir beskyttelse mot å tvinges til å bidra til egen straffeforfølgning gjennom en forklaring eller annen bevisføring som medfører erkjennelse av skyld, og er en del av kravet om rettferdig rettergang i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 6 nr. 1.

Miljødirektoratet har myndighet

Det er bare Miljødirektoratet som har myndighet til å gi overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. På et senere tidspunkt kan det bli aktuelt å delegerer myndigheten videre.

Dersom nasjonalpark- og verneområdestyrer eller statsforvalter blir kjent med overtredelser av naturmangfoldloven som bør følges opp med en annen reaksjon enn politianmeldelse, bør Miljødirektoratet kontaktes for å avklare om det kan være aktuelt å ilegge overtrederen et overtredelsesgebyr (se kontaktpersoner avslutningsvis i brevet). Miljødirektoratet vil i slike tilfeller gjør en foreløpig forhåndsvurdering av om overtredelsesgebyr kan være en egnet reaksjon i den aktuelle saken. Dersom saken vurderes egnet, kan den oversendes formelt til Miljødirektoratet for videre behandling. Vurderes saken som mer alvorlig skal den i stedet politianmeldes, jf. over.

Når saken skal oversendes til Miljødirektoratet, er det viktig at all informasjon som opplyser forholdet er med. I oversendelsesbrevet må det redegjøres for hva som har skjedd, når, hvor og av hvem. Navn og kontaklinformasjon på den/de som har begått handlingen(e) må med. Dokumentbevis, bilder, kartfestinger osv. vedlegges der disse finnes. Dokumentene bør som hovedregel unntas offentlighet etter offentleglova § 24 annet ledd.

Miljødirektoratet vil sørge for den videre behandlingen av saken når den er oversendt hit. Overtrederen vil bl.a. få forhåndsvarsel før det eventuelt gis et vedtak om å ilegge overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet vil også sørge for samordning med andre myndigheter i samsvar med forvaltningsloven § 47 i saker hvor dette er et krav.

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalpark- og verneområdestyrer kan delegerer til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Vi anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Overtredelsesgebyr kan bare ilegges for overtredelser som er foretatt etter 1. januar 2021, og det er en foreldelsesfrist på 2 år.

Hvilke overtredelser er egnet for overtredelsesgebyr?

Generelle momenter

Som nevnt, er det de mindre alvorlige straffbare overtredelsene som vil være egnet for overtredelsesgebyr. I tillegg kan gebyr benyttes på overtredelser som i dag ikke er gjort straffbare, som f.eks. brudd på naturmangfoldloven § 6.

I saker hvor man kan velge mellom anmeldelse eller overtredelsesgebyr vil følgende momenter tale for overtredelsesgebyr:

- Overtredelsen regnes som et mindre alvorlig lovbrudd sammenlignet med andre overtredelser på feltet (eller regnes som en formalovertredelse).
- Overtredelsen gjelder et enkelt, konstaterbart faktum. Saken må være tilstrekkelig opplyst. Er det tvil rundt hva som har skjedd eller hvem som har begått handlingen må saken anmeldes slik at faktum blir klarlagt gjennom etterforskning.
- Subjektiv skyld er enkelt å konstatere (som punktet over).
- Overtredelsen gir små konsekvenser av den enkelte handling.
- Overtredelsen gjelder et enkeltstående brudd fra gjerningspersonen. Flere overtredelser fra samme gjerningsperson vil kunne tilsi anmeldelse.

Miljødirektoratet har gjort en forhåndsvurdering av hvilke typetilfeller som generelt sett bør politianmeldes og hvilke som kan være aktuelle for overtredelsesgebyr. Overtredelsene må samtidig vurderes konkret i den enkelte sak i lys av momentene over.

I det følgende gir vi noen eksempler på saker som *kan* være egnet for gebyr. Eksemplene er ikke uttømmende og bare veiledende:

Overtredelser i verneområder

Overtredelser som gjelder ulovlig motorferdsel, ulovlige byggetiltak uten søknad, hogst, samt graving og deponering som har et visst omfang bør som hovedregel anmeldes. Flere overtredelser fra samme overtreder bør også som oftest anmeldes.

Forutsatt at overtredelsen ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier vurderer vi at følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

- mindre brudd på vilkår i tillatelse
- små byggetiltak på eksisterende bygninger
- el-sykling på vei hvor sykling er tillatt
- forsøpling (lite omfang)
- ulovlig bål, brenning av avfall (lite omfang)
- brudd på ferdselsforbud (kort varighet og ingen forstyrrelse av dyrelivet)
- bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)
- hensetting av gjenstander (lite omfang)
- graving (lite omfang)
- deponering (lite omfang)
- telting uten tillatelse (kort tidsrom ingen skjerpene omstendigheter)

Det kan også være aktuelt å bruke overtredelsesgebyr i andre tilfeller enn eksemplene som vi har vist til over.

Subjektiv skyld er videre en del av vurderingen av hvilken reaksjon som bør benyttes, f.eks. vil en handling som er begått med forsett eller grov uaktsomhet (vedkommende er sterkt å bebreide for sin handlemåte), kan tale for at en sak bør anmeldes.

Overtredelser utvalgte naturtyper

Overtredelsesgebyr kan ofte være aktuelt ved brudd på aktsomhetsplikta i naturmangfoldloven § 6, der overtredelsen har rammet en utvalgt naturtype. Ettersom overtredelse av aktsomhetsplikten ikke er straffbar, vil overtredelsesgebyr også være aktuelt ved grove overtredelser.

Overtredelser artsforvaltning

Overtredelsesgebyr for brudd på naturmangfoldlovens regler om artsforvaltning kan, avhengig av artens bevaringsstatus og omstendighetene rundt det straffbare forholdet, være egnet for individuelt utmålt overtredelsesgebyr dersom overtredelsen ikke anmeldes.

Overtredelser fremmede organismer

Overtredelsesgebyr kan være aktuelt ved mindre alvorlige overtredelser av regelverk etter naturmangfoldlovens kapittel IV om fremmede organismer. Eksempler på saker der det kan være aktuelt å vurdere overtredelsesgebyr kan være brudd på vilkår i tillatelse etter forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål, overtredelse av pliktene i forskrift om fremmede organismer V eller ulovlig utsetting av landlevende planter foretatt av privatpersoner.

Krav om stans, retting og tvangsmulkt

Krav om stans, retting og tvangsmulkt etter naturmangfoldloven kapittel IX kan og bør brukes i tillegg til overtredelsesgebyr. Varsel og vedtak om dette kan skje parallelt med at det ilegges overtredelsesgebyr, og er i utgangspunktet to ulike prosesser.

Statsforvalteren og nasjonalpark- og verneområdestyrene har selv myndighet til å fatte vedtak om f.eks. retting etter naturmangfoldloven § 69. Miljødirektoratets veileder [M-617 Oppfølging av ulovlige forhold i verneområder](#) gir informasjon om hvordan dette bør gjøres i verneområder. Denne veilederen vil senere bli oppdatert med mer veiledning om bruk av overtredelsesgebyr i verneområder.

Kontaktpersoner

Vi ber om at følgende personer kontaktes for henvendelser om overtredelsesgebyr:

- Verneområder: Helene Mokkelbost (helene.mokkelbost@miljodir.no), Hege Langeland (hege.langeland@miljodir.no), John Ole Grøtte (john.ole.grotte@miljodir.no) og Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no).
- Fremmede organismer, utenlandske treslag og utvalgte naturtyper: Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no)
- Artsforvaltning: Nils Kristian Grønvik (nils.kristian.gronvik@miljodir.no)

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trond Flydal
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

ST 49/22 Eventuelt